

Vodní elektrárnu Střekov si během jediného dne prohlédlo sedm set návštěvníků

25.3.2024 - Ota Schnepf | Skupina ČEZ

„Vodní elektrárna Střekov se nám líbí, je tu i krásné prostředí a rybí přechod, který je lákadlem pro děti. Vždy nám to před prohlídkou zpestří čekání, než na nás přijde řada. Takže jsme tu již byli několikrát a určitě někdy příště přijdeme zase. Máme to sem kousek, jsme totiž z Brně,“ poznamenal například Jiří Merta z Ústí nad Labem. Poprvé zavítala „na Střekov“ Svatava Grimová z Litoměřic: **„Před časem zde byl se střední školou na exkurzi můj vnuk, přijeli až z Plzně. Nadšeně mi pak o elektrárně vyprávěl, takže jsem neodolala, sama si ji přijela pohlédnout. Měl pravdu, je zajímavá a pěkná. S pohledem na hrad Střekov na druhém břehu Labe, to nemá chybu.“**

Jednotlivé exkurze během dne otevřených dveří proběhly vždy podle za řadu let osvědčeného scénáře. Nejdříve se zájemci seznámí s historií vodní elektrárny Střekov, a to jak prostřednictvím průvodců, tak i fotografií rozvěšených ve vstupní chodbě velína, odkud lze podle potřeby celou elektrárnu ovládat. Následně si všichni prohlédli strojovnu s průřezovým pohledem do jednotlivých poschodí každého ze tří soustrojí. Stroj na čištění jemných česlic či rozvodna, z níž je po transformaci vyváděn výkon do distribuční sítě pak byly součástí venkovní komentované prohlídky.

Skupina ČEZ provozuje na řece Labi sedm vodních elektráren. VE Střekov je přitom se třemi vertikálními Kaplanovými turbínami s celkovým instalovaným výkonem 19,5 MW největší a zároveň na území ČR i poslední v řadě. Ročně dodá do sítě tolik elektřiny, kolik by stačilo k pokrytí spotřeby domácností většího města. Například v loňském roce činila její výroba bezemisní ekologické energie 90 035 MWh, což by na rok stačilo pro 25 724 domácností. (Budeme-li brát v potaz, že průměrná domácnost spotřebuje ročně 3,5 MWh elektrické energie.)

Další fungování Střekova v éře decentralizované a dekarbonizované energetiky si vyžádá investice do zvýšení spolehlivosti a účinnosti všech tří soustrojí. Většina jejich hlavních prvků bude při modernizacích vyměněna. Týká se to turbíny a její regulace, rotoru a statoru generátoru, ovládací hydrauliky nebo řídicího systému.

„Mění se evropská a česká energetika bude klást ještě vyšší nároky na spolehlivé elektrárny schopné najet na plný výkon za několik desítek vteřin. A právě do této kategorie patří vodní zdroje. Proto jsme v uplynulých 15 letech investovali přes 4,5 miliardy korun do modernizace více než 20 vodních elektráren všech typů. To nám umožnilo navýšit výrobu bezemisní elektřiny z vody o desítky milionů kWh ročně a pokrýt spotřebu dalších tisícovek domácností. Pro následující roky připravujeme modernizace dalších elektráren všech typů, v nejbližší době to bude nejen Střekov, ale i Štěchovice, Orlický, Dalešice nebo Dlouhé stráně,“ říká člen představenstva a ředitel divize obnovitelná a klasická energetika Jan Kalina.

V případě VE Střekov je počítáno s tím, že se výkon elektrárny i její účinnost zvýší až o deset procent. Ekologičtěji fungující střekovská elektrárna tak bude k výrobě stejného množství elektřiny potřebovat o miliony kubíků vody méně. Postupná komplexní modernizace všech tří střekovských soustrojí bude podobná těm, kterými již prošly nebo procházejí právě velké vodní elektrárny ČEZ na Vltavě. V případě výměny hydraulického ovládání soustrojí a rychlouzávěrů se přitom přechází z nízkotlaké na vysokotlakou hydrauliku. Vyšší tlak znamená menší objemy olejových náplní v regulaci turbín a nižší příkon čerpadel. Díky tomu se tak až o 95 procent sníží množství oleje z původních tisíců litrů na stovky. O to víc je pak minimalizováno riziko jeho možných úniků do vody.

VE Střekov zahájila svůj provoz v roce 1936 a její instalovaný výkon činí 19,5 MW. Bezemisní energii z vody tu vyrábí trojice vertikálních Kaplanových turbín. Ročně dodá do sítě tolik elektřiny, kolik by stačilo k pokrytí spotřeby asi 25 - 27 tisíc domácností (výroba je odvislá od stavu výšky vodní hladiny v průběhu roku), tedy například měst Litvínova nebo Litoměřic.

<https://www.cez.cz/cs/pro-media/tiskove-zpravy/vodni-elektrarnu-strekov-si-behem-jedineho-dne-proh-ledlo-sedm-set-navstevniku-189860>